

andre og vigtige Spørgsmaal i Forbindelse dermed. Dersom man nu kunde anerkjende dette, saa er det jo ganske rigtigt, at man maatte stille sig saaledes, som af den ærede Minister antydet; men naar man ikke kan anerkjende, at dette store og vigtige Spørgsmaal ikke har med den foreliggende Posteringsmaade at gjøre, saa er man nødt til at komme ind paa Sagen, og endvidere er man nødt til at komme ind paa den, naar tillige et æret Medlem her i Salen (Hammerich), et Medlem, paa hvis Udtalelser om dette Spørgsmaal man ifølge den Stilling, han indtager, maa lægge særdeles Vægt, har stillet sig bestemt paa den ene Side. Hvad nu først angaaer, om dette store Spørgsmaal staaer i Forbindelse med den Posteringsmaade, som her foreligger, da kan jeg ikke see Andet, end at den paa det stærkeste berører dette Spørgsmaal. Universitetet, Communitetet og Sorø Akademi stode med særlige Fonds før 1848; de gik fra Absolutismen over med særlige Fonds, og naar det ikke havde været Tilfældet, tvivler jeg om, at man vilde have seet dem i Finantsloven opførte som Instituter med særlige Fonds. Denne Posteringsmaade er imidlertid bibeholdt, og den kan have sin Grund i, at Forholdene nu engang vare ordnede saaledes; men dersom man nu ogsaa opførte Folkekirken ved Siden af de andre Instituter med særlige Fonds, saa vil jeg spørge, hvad der naagtet den ærede Ministers bestemte Forsikking om, at det ikke vilde berøre Spørgsmaalet om Kirkens saakaldte Eiendomsret, vilde følge deraf. Hvad vilde der skee ved mangfoldige Bevillinger i en følgende Tid og ved nye Love, der gav Bestemmelse om Udgifter af dette særegne Fond? Vilde der ikke skee det Samme, som der nu skeer, naar man enten i Finantsloven eller ved andre Love bevilger Udgifter af Sorø Akademi, Universitetets eller Communitetets Kasse — at man siger: bevilges af Universitetets Kasse, bevilges af Sorø Akademis Midler osv.? Følgen af denne Ompostering vilde blive, at man vilde komme til at sige: bevilges af Folkekirken Kasse eller bevilges af Folkekirken Midler, og naar dette blev slaet fast igjennem nogle Aar, saa seer man let, at man, naar den lovgivende Magt havde fundet sig i at bruge

Betegnelsen: „Folkekirken Midler, Folkekirken Kasse“, virkelig derved vilde have opgivet den Stilling, som man nødvendigvis maa indtage, naar man skal hævde sin Ret over dette Gods, som over alt det andet. Jeg synes altsaa, at det er klart, at Spørgsmaalet ligefrem stærkt berøres ved det Forslag, som her foreligger. Selv Ministerens Hensigt at ville have disse finansielle Indtægter og Udgifter slaede fast som et særligt Fond, viser jo, at han vil holde paa, at man ikke, naturligtvis uden absolut Nødvendighed — det er jo en Selvfølge — kan disponere over disse Midler paa anden Maade, men denne absolute Nødvendighed kunde være saa absolut, at den aldrig vilde indtræde. Man maa altsaa, mener jeg, holde sig til, at det virkelig berører Spørgsmaalet, og jeg skal derefter tillade mig at gaae over til at fremsætte nogle Bemærkninger overfor det ærede Medlem (Hammerich), der har villet hævde Kirkens Eiendomsret over disse Midler. Jeg maa først bemærke, at det ærede Medlem har udtalt sig om Kirkens Eiendomsret, men han har ved denne som ved tidligere Leiligheder ikke givet noget Bidrag til Løsningen af det Spørgsmaal: Hvem er Kirken? Hvem er paa Kirkens Vegne berettiget til at disponere over disse Indtægter og Udgifter? Hvor er den Myndighed, der paa Kirkens Vegne kan tage Beslutning derom? I saa Henseende maa den ærede Rigsdagsmand jo stadig blive Svaret skyldig, thi han kan ikke besvare det, ligesaa lidt som Rigsdagsmanden for Hjerting (H. Hage). Denne Rigsdagsmand siger: Geistligheden repræsenterer Kirken. Ja, dersom den ærede Rigsdagsmand var romersk-katholik, saa vilde jeg sige, han havde Ret, men han bekjender sig jo til Folkekirken, til den evangelisk-lutherske Tro, og hvorledes han da kan sige, at Kirken repræsenteres af Geistligheden, kan jeg ikke forstaae. (H. Hage: Det har jeg ikke sagt; Stemmer: Jo.) Det er sagt, at Kirken repræsenteres igjennem Geistligheden, og dertil knyttede den ærede Rigsdagsmand samtlige sine Bemærkninger om, at der her var Spørgsmaal om at tilfredsstille Geistligheden; han blev ved at udvikle, at det var et Compromis med Geistligheden, og at vi skulle billige det ved at vedtage denne Posteringsmaade. Hvorledes skulde han komme dertil, naar han